

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ : ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΙΠΠΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΠΑΡΑΛΥΣΗ

ΦΟΙΤΗΤΗΣ : ΜΠΑΤΖΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΒΑΡΣΑΜΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2008

Στην αρχαιότητα ακόμα, οι γιατροί είχαν εκτιμήσει τα καλά αποτελέσματα της ιππασίας στην υποστήριξη της υγείας και στη σκληραγώγηση, χωρίς, όμως, να την αντιμετωπίζουν ως “θεραπεία”. Από ιατρικά δοκίμια του 17^{ου} και 18^{ου} αιώνα, γνωρίζουμε ότι οι παλιοί γιατροί έβλεπαν στην ιππασία μια ιδιαίτερα εντατική άσκηση του σώματος, που επενεργούσε σε όλο τον οργανισμό, μπορούσε ακόμη να δυναμώσει και να αυξήσει την αντοχή του και να δράσει αποτελεσματικά απέναντι σε ασθένειες.

Παραδοσιακές προσεγγίσεις θεραπευτικής ιππασίας έχουν επεκταθεί σε ένα μοντέλο συστημάτων προσέγγισης που ονομάζεται *αναπτυξιακή θεραπευτική ιππασία*. Η χρήση του αλόγου στην αποκατάσταση έχει μια ενδιαφέρουσα και πολύπλοκη ιστορία.

Το άλογο χρησιμοποιείται σαν ένα εργαλείο για τη μεταφορά κάποιου είδους κίνησης στον ασθενή και επίσης, ο ασθενής έχει μια ιδιαίτερα σημαντική κοινωνική και συναισθηματική σχέση με ένα ζωντανό ον, το άλογο.

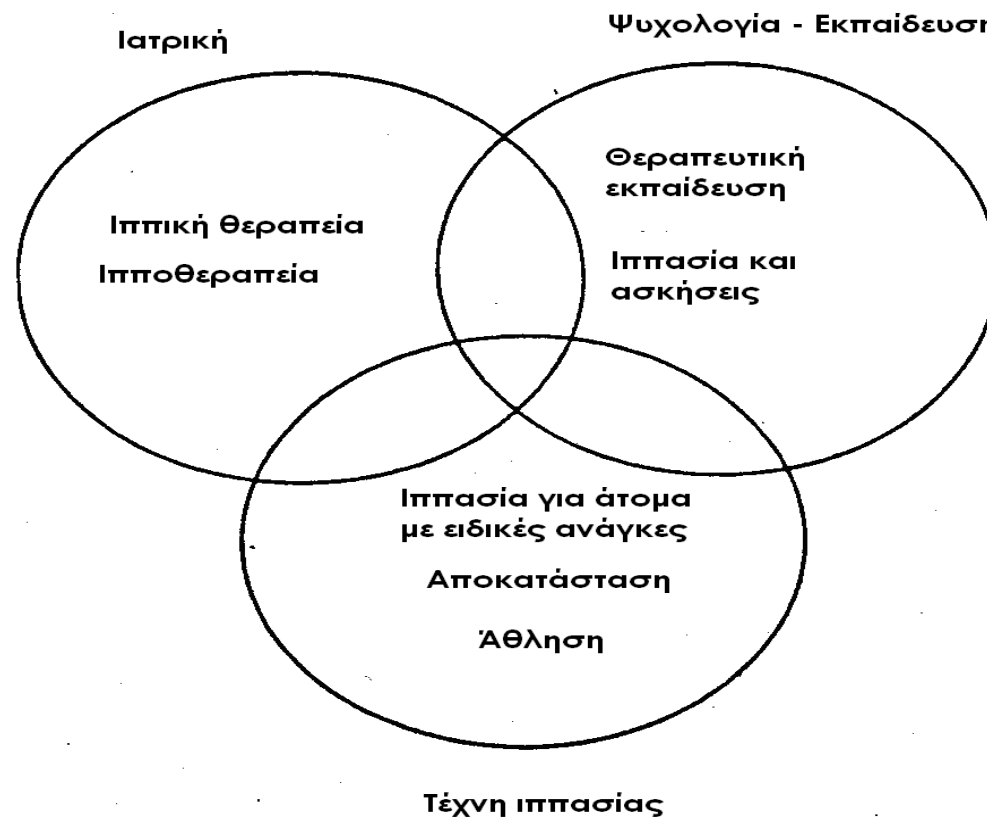
Ο σκοπός της θεραπευτικής ιππασίας είναι να παράγει πνευματικό, σωματικό και κοινωνικό ερέθισμα στους συμμετέχοντες και να τονίσει τις ικανότητές τους, τόσο καλά, όσο τις ανικανότητές τους (Tracy J.Brudvig,1988).

Η μοντέρνα θεραπευτική ιππασία εμπνεύστηκε από την Liz Hartel στη Δανία, η οποία παρόλο που ήταν καθηλωμένη σε μια αναπηρική καρέκλα από το 1943, κέρδισε το ασημένιο μετάλλιο στους Ολυμπιακούς το 1952 για την ιππική δεξιοτεχνία (dressage).

Το 1982, ο Jan Spink κάνει μια περιεκτική έρευνα και συγκριτική ανάλυση της θεραπευτικής ιππασίας στις Ηνωμένες Πολιτείες, στη Μεγάλη Βρετανία και στη Δυτική Γερμανία. Εκείνη τη στιγμή αυτές οι τρεις χώρες χρησιμοποιούσαν το άλογο ειδικά για να ωφελήσουν ανθρώπους με ανικανότητες εδώ και 20 χρόνια. Η ανασκόπηση επικεντρωνόταν αρχικά στις ιατρικές και ψυχολογικές τεχνικές θεραπείας που χρησιμοποιούσε άλογα σαν θεραπευτικά μέσα.

Από τις τρεις χώρες, μόνο η Γερμανία είχε αναπτύξει μια σειρά δομημένων εκπαιδευτικών προτύπων, για να καθοδηγήσουν τις δραστηριότητες των ειδικών στις ιατρικές και ψυχολογικές περιοχές της θεραπευτικής ιππασίας.

Το τριών-κύκλων Γερμανικό μοντέλο για τη Θεραπευτική Ιππασία (Heipertz, 1977)

Η ιπποθεραπεία περιγράφεται σαν παθητική χρήση του βαδίσματος του αλόγου, το οποίο χαρακτηρίζεται από ένα τρισδιάστατο ζωντανό και μοντέρνο πρότυπο κίνησης.

Ο Heipertz αναφέρεται στην ιππική θεραπεία ως “ατομικά καθορισμένη, ενεργητική φυσιοθεραπευτική άσκηση πάνω στο άλογο, που χρησιμοποιεί ειδικό είδος και δόσεις άσκησης” σε συνδυασμό με χαρακτηριστικά παθητικής κινητοποίησης του βαδίσματος του αλόγου.

Τα περισσότερα προγράμματα στις Ηνωμένες Πολιτείες εξοικειώθηκαν με το τριφασικό μοντέλο των Γερμανών μέχρι το τέλος του 1980. Παρόλαυτά μεταγενέστερες εμφανίσεις έδωσαν έμφαση στην ανάγκη της εισαγωγής ενός ευρύτερου εύρους επαγγελματικών αρχών και θεραπευτικών μεθόδων στο εξελικτικό πεδίο. Σαν αποτέλεσμα, το 1987 ο Jan Spink πρότεινε ένα τροποποιημένο μοντέλο για να αναμείξει σταδιακά άλλες αρχές σε ένα σχήμα θεραπευτικής ιππασίας. Το τροποποιημένο μοντέλο έδινε έμφαση στη δημιουργία μιας ξεχωριστής κατηγορίας για την αποκατάσταση και χρησιμοποιούσε το συλλογικό όρο ιππική-βοηθητική θεραπεία για υποκατηγορία.

Ένα τετρα-φασικό μοντέλο για θεραπευτική ιππασία στη νότια Αμερική. Είναι ένα προοδευτικό μοντέλο για φυσιάτρους, θεραπευτές, εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές ιππασίας.

Η αναπτυξιακή θεραπευτική ιππασία είναι μια ολοκληρωμένη θεραπεία μαζί με την ιππική-βοηθητική θεραπεία, την ιατρική κατηγορία και την κατηγορία της αποκατάστασης του πεδίου θεραπευτικής ιππασίας. Ξεχωρίζει από τα άλλα συστήματα ιππικής-βοηθητικής θεραπείας, επειδή σχεδιάζεται από τα υπόβαθρα των ποικίλων ειδικευόμενων, διευθύνει ένα ευρύ φάσμα των αναγκών του ασθενή και περιέχει ειδικά στοιχεία, που δίνουν έμφαση στην ψυχοσωματική ολοκλήρωση του ασθενή.

Η εγκεφαλική παράλυση είναι μια μόνιμη αλλά όχι αμετάβλητη νευροαναπτυξιακή βλάβη που προκαλείται από μια μη προοδευτική έλλειψη ή βλάβη σε μονές ή πολλαπλές περιοχές του ανώριμου εγκεφάλου. Η βλάβη μπορεί να συμβεί στην κύηση ή κατά την διάρκεια ή αμέσως μετά τον τοκετό και παράγει κινητήρια βλάβη και πιθανές αισθητήριες βλάβες, που συνήθως παρουσιάζονται στη νεογνική ηλικία(Scherzer και Tscharnuter,1990). Προκαλεί διαταραχές στην εκούσια κινητήρια λειτουργία και παράγει ποικιλία συμπτωμάτων.

Το σκεπτικό της θεραπευτικής ιππασίας είναι ότι η κίνηση του αλόγου μεταδίδει έναν ακριβή, ήρεμο, ρυθμικό τρόπο κίνησης στον ιππέα. Οι αισθήσεις αυτές της φυσιολογικής κίνησης, σε συνδυασμό με τεχνικές φυσικοθεραπείας, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να διευκολύνουν τη βελτιωμένη συνσύσπαση, τη σταθερότητα των αρθρώσεων, τη μετατόπιση βάρους και τις ανταποκρίσεις στάσης και εξισορρόπησης σε παιδιά με εγκεφαλική παράλυση (Bertoti,1988).

Σε ποιους απευθύνεται

Η συγκεκριμένη μέθοδος αποκατάστασης απευθύνεται τόσο σε παιδιά ηλικίας άνω των 2 ετών, όσο και σε ενήλικες χωρίς περιορισμό ορίου ηλικίας. Ενδείξεις της μεθόδου αποτελούν οι εξής:

- _ Εγκεφαλική παράλυση
- _ Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις
- _ Απουσία άκρων
- _ Μυϊκή ατροφία, μυϊκή δυστροφία
- _ Κακώσεις νωτιαίου μυελού
- _ Δισχιδής ράχη
- _ Παραπληγία
- _ Ημιπληγία
- _ Σκλήρυνση κατά πλάκας
- _ Καρδιαγγειακές παθήσεις
- _ Διαταραχές του λόγου
- _ Προβλήματα όρασης – τύφλωση
- _ Προβλήματα ακοής
- _ Σύνδρομο Down
- _ Αυτισμός
- _ Νοητική υστέρηση
- _ Προβλήματα συμπεριφοράς
- _ Υπερκινητικότητα
- _ Δυσλεξία
- _ Μαθησιακές δυσκολίες
- _ Ψυχικές διαταραχές

Αποτελέσματα

Τα θεραπευτικά αποτελέσματα περιλαμβάνουν κινητικά, ψυχολογικά και εκπαιδευτικά- παιδαγωγικά οφέλη.

- _ Μείωση της σπαστικότητας και ομαλοποίηση του μυϊκού τόνου
 - _ Βελτίωση σωστής στάσης σώματος
 - _ Βελτίωση του λόγου (ποιότητα και ένταση αυτού)
 - _ Βελτίωση της ισορροπίας
 - _ Προώθηση και βελτίωση της βάρδισης
 - _ Αύξηση του εύρους κινήσεων των αρθρώσεων
 - _ Αναχαίτιση παθολογικών πρότυπων κίνησης και προώθηση των φυσιολογικών
 - _ Βελτίωση των προστατευτικών αντιδράσεων
 - _ Βελτίωση του συντονισμού
 - _ Ανάπτυξη του αισθητικοκινητικού και οπτικοκινητικού συστήματος
 - _ Βελτίωση της καρδιοαναπνευστικής λειτουργίας και αντοχής
 - _ Ανάπτυξη της ομαδικότητας, της συνεργασίας και της κοινωνικοποίησης
 - _ Ανάπτυξη της αυτοπειθαρχίας και της υπομονής
 - _ Ελάττωση της εσωστρέφειας
 - _ Καλλιέργεια σεβασμού και αγάπης για τα ζώα
 - _ Ανάπτυξη διαχωρισμού αντικειμένων, χρωμάτων, μεγεθών, γραμμάτων και αριθμών
 - _ Βελτίωση της συγκέντρωσης και της αντίληψης του ατόμου
 - _ Ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης και της αυτοπεποίθησης που έχει ο ιππέας για τον εαυτό του
- Τέλος η επαφή με το άλογο βελτιώνει κατά πολύ την ψυχική σφαίρα.

(www.disabled.gr, www.horse.gr,)

ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΠΑΡΑΛΥΣΗ

Η εγκεφαλική παράλυση μπορεί να ερμηνευτεί σαν μια δυσλειτουργία της κίνησης και της στάσης που προκαλείται από μια έλλειψη ή βλάβη του ανώριμου εγκεφάλου. Η διάγνωση περιγράφει μια ομάδα από μη προοδευτικές βλάβες που συμβαίνουν σε νέα παιδιά, σαν αποτέλεσμα των δυσλειτουργιών που επηρεάζουν τον ανώριμο εγκέφαλο και επεμβαίνουν στην ωρίμανση του κεντρικού νευρικού συστήματος (Ingram T.T.S., 1984). Ο όρος "Εγκεφαλική" αναφέρεται στον εγκέφαλο και ο όρος "Παράλυση" αναφέρεται σε μια βλάβη κίνησης ή στάσης. Η εγκεφαλική παράλυση δεν είναι ούτε προοδευτική, ούτε μεταδοτική. Επίσης δεν είναι θεραπεύσιμη, παρόλο που η εκπαίδευση, η θεραπεία και η εφαρμοσμένη τεχνολογία μπορεί να βοηθήσουν ανθρώπους με εγκεφαλική παράλυση να έχουν παραγωγικές ζωές (NARHA Strides magazine, 1995).

Σε παγκόσμια δεδομένα η συχνότητα της Ε.Π. είναι 2,5 ανά 1.000 παιδιά που γεννιούνται και επιζούν, δηλαδή στη χώρα μας με 100.000 γεννήσεις ετησίως αντιστοιχούν 250 παιδιά με Ε.Π. ποικίλης βαρύτητας. Η συχνότητα αυξάνεται δραστικά στα πρόωρα παιδιά, όπου μπορεί να αγγίξει τα 15 ανά 100 παιδιά, ανάλογα με το βάρος γέννησης και τις δυνητικές και αναπόφευκτες επιπλοκές της προωρότητας.

Ταξινόμηση

❖ Νευροφυσιολογική ταξινόμηση

- Δυσκίνηση
 - α) Χορεοαθέτωση
 - β) Δυστονική αθέτωση
- Σπαστικότητα
- Αταξία

❖ Ανατομική ταξινόμηση (Evans P. et al,1985, Lord J., 1984, Howard C.B. et al,1985)

- Ημιπληγία
- Διπληγία
- Τετραπληγία (αμφίπλευρη διπληγία)
- Μονοπληγία
- Παραπληγία

Δυσκίνηση

α) Χοραιοαθέτωση

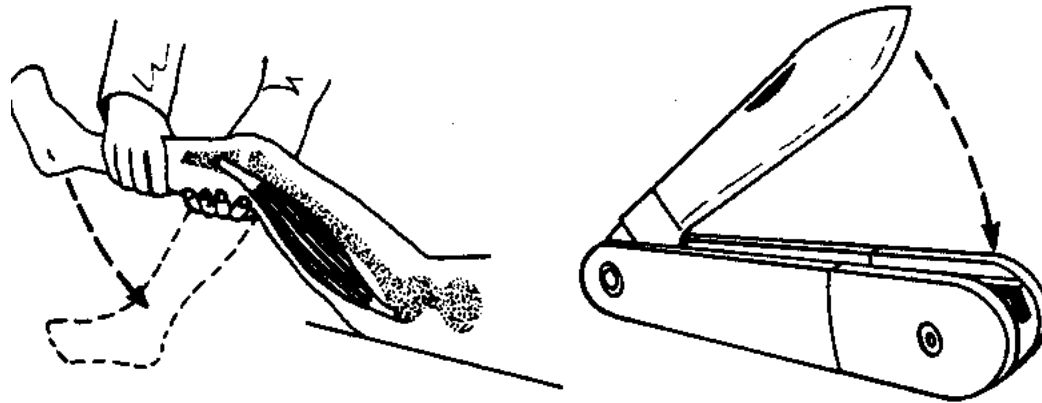
Εδώ περιλαμβάνονται παιδιά με κινήσεις συνεχόμενης συστροφικής φύσης που συμβαίνουν χωρίς τη θέλησή τους και δεν αποσκοπούν σε τίποτα. Οι κινήσεις είναι ευρέους φάσματος και χωρίς έλεγχο. Η αργή και σταθερή διακύμανση του μυϊκού τόνου είναι ένα χαρακτηριστικό αυτής της βλάβης και συμβάλλει στην αστάθεια του ασθενή.

β) Δυστονική αθέτωση

Εδώ υπάρχει, επίσης, μια χαρακτηριστική διακύμανση του μυϊκού τόνου. Οι αλλαγές στον τόνο κυμαίνονται από ήπιες σε υψηλές. Σπασμοί φιξάρουν το παιδί σε στάσεις κεντρικά, ενώ κινήσεις χωρίς θέληση συμβαίνουν περιφερικά. Μεταξύ των δυστονικών προσβολών το παιδί μπορεί να εμφανίζεται υποτονικό.

Σπαστικότητα

Η σπαστική Ε.Π. χαρακτηρίζεται από συνεχή πρωτόγονα αντανακλαστικά, αυξανόμενο μυϊκό τόνο με ποικιλία στο φαινόμενο του "σουγιά" και αυξανόμενα αργά αντανακλαστικά τενόντων στα προσβαλλόμενα άκρα (Molnar G.E. και Taft L.T., 1977). Οι προσβαλλόμενοι μύες είναι σε κατάσταση συνσύσπασης και πολύ μικρή κίνηση επιτρέπεται σε ένα παιδί με σοβαρή σπαστικότητα.

Αντίδραση του σουγιά
στη διάταση ενός
σπαστικού μύ

Αταξία

Η αταξία συχνά σχετίζεται με την αθέτωση, αλλά μπορεί επίσης, να σχετίζεται και με τη σπαστικότητα. Ανεξάρτητα από το αν τα προσβαλλόμενα παιδιά παρουσιάζουν φυσιολογικό τόνο ή κάποιο βαθμό υποτονίας, εμφανίζεται να έχουν ανεπαρκή τόνο για να κρατηθούν σε μια στάση.

Ημιπληγία

Όταν η βλάβη αφορά το ένα ημισφαίριο του εγκεφάλου και κλινικά εκφράζεται ως δυσλειτουργία του ενός ημιμορίου του σώματος (αριστερά ή δεξιά πλευρά) η Ε.Π. χαρακτηρίζεται ως ημιπληγία. Η μορφή αυτή έχει την καλύτερη πρόγνωση από κινητικής πλευράς. Τα περισσότερα παιδιά με ημιπληγική μορφή Ε.Π. καταφέρνουν να βαδίσουν. Συχνά όμως παρουσιάζουν μαθησιακά προβλήματα και δυσκολίες στη κατανόηση των μαθηματικών εννοιών.

Διπληγία

Η διπληγία οφείλεται σε βλάβη σε συγκεκριμένη περιοχή του πυραμιδικού συστήματος στον εγκέφαλο με κινητική δυσλειτουργία και στα δύο κάτω άκρα πολύ σοβαρότερα από τα άνω άκρα. Μόνο ένα μικρό ποσοστό αυτής της κατηγορίας ατόμων είναι μη περιπατητικά.

Τετραπληγία (αμφίπλευρη διπληγία)

Στην τετραπληγία υπάρχει αμφοτερόπλευρη βλάβη που αφορά και τα δύο ημισφαίρια του εγκεφάλου, συχνά ασύμμετρα. Κλινικά εμφανίζεται ως διαταραχή και στα τέσσερα μέλη του σώματος, συνοδευόμενη συχνά από νοητική υστέρηση και επιληπτικές κρίσεις.

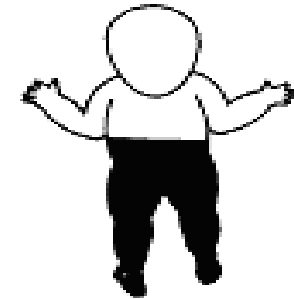
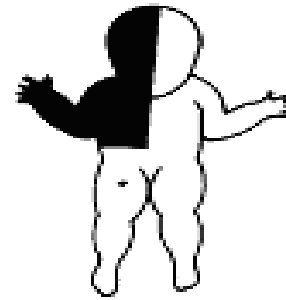
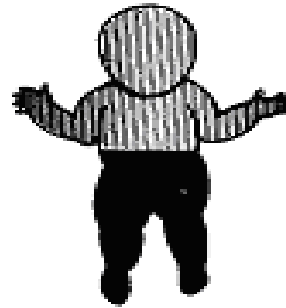
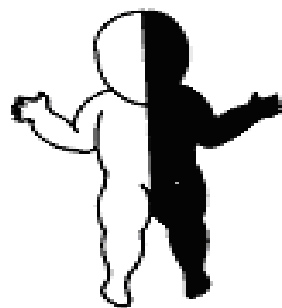
Μονοπληγία

Η μονοπληγία αφορά ένα μέλος του σώματος.

Παραπληγία

Τα 2 κάτω άκρα είναι προσβεβλημένα.

Ανατομική ταξινόμηση της Ε.Π.(από αριστερά προς δεξιά): Ημιπληγία, Διπληγία, Τετραπληγία, Μονοπληγία, Παραπληγία

Αιτιολογικοί παράγοντες

Οι αιτιολογικοί παράγοντες στην εγκεφαλική παράλυση γενικά διαιρούνται σε:

- Προγεννητικούς
- Περιγεννητικούς
- Μεταγεννητικούς

Φυσιολογική κινητική ανάπτυξη

Η φυσιολογική κινητική ανάπτυξη εξαρτάται από:

- Τη φυσιολογική ανάπτυξη του κεντρικού νευρικού συστήματος
- Την παρουσία και την αναστολή των πρωτόγονων αντανακλαστικών
- Την ανάπτυξη των σωστών ανταποκρίσεων και αντιδράσεων εξισορρόπησης (Madsen J.A.,1986, Almi R.C.,1985, Dobbing J.,1984)

Κινητήρια ανάπτυξη στην Ε.Π.

Οι εγκεφαλικές βλάβες των παιδιών με εγκεφαλική παράλυση είναι στατικές, αλλά λόγω της γρήγορης ανάπτυξης του κεντρικού νευρικού συστήματος στα πρώτα χρόνια ζωής, οι κινητήριες εκδηλώσεις αλλάζουν μετά από κάποια περίοδο (Ingram T.T.S.,1984). Βλάβη στον εγκέφαλο πριν τη γέννηση ή στην πρώιμη ηλικία μπορεί να εμποδίσει τα ερεθίσματα να φτάσουν στα υψηλότερα επίπεδα του κεντρικού νευρικού συστήματος (όπως στον εγκεφαλικό φλοιό) και έτσι να εμποδίσει την ανάπτυξη του εκούσιου ελέγχου. Σαν αποτέλεσμα μπορεί να εμφανιστούν κινητήριες αντιδράσεις που θα απεικονίζουν ένα εγκεφαλικό στέλεχος ή νωτιαίο επίπεδο λειτουργίας. Οι αντιδράσεις κίνησης σε αυτά τα χαμηλά κέντρα είναι στερεοτυπικές με ανώμαλη ποιότητα μυϊκού τόνου.

Συνοδά προβλήματα στην Ε.Π.

Τα συνοδά προβλήματα της Ε.Π. είναι:

- 1) Αισθητηριακές διαταραχές όρασης και ακοής
- 2) Επιληψία
- 3) Νοητική υστέρηση
- 4) Διαταραχές λόγου - ομιλίας
- 5) Μαθησιακά προβλήματα
- 6) Ψυχολογικά - Ψυχιατρικά προβλήματα
- 7) Αισθητικές διαταραχές

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΙΠΠΑΣΙΑ

Οφέλη της θεραπευτικής ιππασίας

Σύμφωνα με τον Baker (1996)

- Όφελος στην ισορροπία
- Όφελος στο στατικό έλεγχο
- Βελτίωση της αισθητικοκινητικής λειτουργίας
- Βελτίωση του οπτικοκινητικού συντονισμού
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων
- Αύξηση της όρεξης
- Βελτίωση της πέψης
- Ανάπτυξη της ανεξαρτητοποίησης του ατόμου

Σύμφωνα με το Delta Kappa Gamma Bulletin η ιπποθεραπεία έχει σαν αποτέλεσμα:

- Ανάπτυξη της λήψης ερεθισμάτων που οδηγεί στη βελτίωση της ενημερότητας του σώματος στο χώρο, της κίνησης του σώματος και της κατανομής του βάρους σώματος
- Αύξηση της κινητοποίησης των αρθρώσεων, συγκεκριμένα γύρω και εσωτερικά της πυέλου, της σπονδυλικής στήλης και των ισχίων που συνεπάγεται και στις αρθρώσεις του αυχένα, των ώμων, των γονάτων, των αστραγάλων και του πέλματος
- Βελτίωση της σταθερότητας των κεντρικών αρθρώσεων – Αναχαίτιση των σπαστικών προτύπων κίνησης, ειδικά στα κάτω άκρα
- Επιμήκυνση, χαλάρωση και διάταση των μυών, νορμαλοποίηση του μυϊκού τόνου
- Βελτίωση του συντονισμού και των αντανακλαστικών
- Βελτίωση της ισορροπίας και της εξισορρόπησης με το αιθουσαίο σύστημα του έσω αυτιού
- Διέγερση των εσωτερικών οργάνων, που οδηγεί στη βελτίωση των βασικών λειτουργιών του σώματος όπως το καρδιοαναπνευστικό σύστημα και την αναπνοή, την κύστη και το έντερο (το σύστημα που προσλαμβάνει και απομακρύνει ξένα σωματίδια από το αίμα). Τέτοια διέγερση μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη συγκέντρωση και ετοιμότητα
- Διέγερση οπτικών ανταποκρίσεων στο νέο περιβάλλον και μεγαλύτερη εμπειρία της ταχύτητας της κίνησης
- Εμπειρία ευρέων αγγιγμάτων – μερικά παιδιά με συγκεκριμένες ανικανότητες δεν τους αρέσει να αγγίζονται και η ιππασία μπορεί να βοηθήσει για να νορμαλοποιηθεί η ανεκτικότητά τους

- Ευρεία εμπειρία ήχων και οσμών
- Ανάπτυξη της πλευρικότητας
- Βελτίωση του συντονισμού ματιού και χεριού
- Βελτίωση της ανεκτικότητας στην άσκηση, της γενικής κινητικότητας και της αντοχής
- Βελτίωση του λόγου, μέσω της υποκίνησης για εκπαίδευση και φροντίδα του αλόγου
- Βελτίωση της ενημερότητας του εσωτερικού ερεθίσματος, που οδηγεί σε μεγαλύτερη ικανότητα για το σχεδιασμό της κίνησης και των γεγονότων που επακολουθούν
- Βελτίωση της αυτό-υποκίνησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτοπεποίθησης, μέσω προκλήσεων για αυτονομία
- Η σωματική φροντίδα, οι συναισθηματικές ανάγκες, οι αντιδράσεις συμπεριφοράς των αλόγων και οι γενικές πληροφορίες για τα ζώα και την εξοχή μπορούν να χορηγήσουν μια εστία για όλων των ειδών μάθησης: το διάβασμα, τη γραφή, τα μαθηματικά και την ανάπτυξη νέων ικανοτήτων

Επίσης

- Το σχήμα του αλόγου προάγει την αύξηση της απαγωγής και της έξω στροφής των ισχίων που οδηγούν σε πιο σωστή θέση της λεκάνης και του ελέγχου του κορμού

Σύμφωνα με την Lynn Gentry (1986) μερικές από τις πιο κύριες αρχές και ικανότητες που αναπτύσσονται κατά τη σωματική αλληλεπίδραση μεταξύ του παιδιού και του αλόγου είναι:

- Εντόπιση του σώματος, καθώς το παιδί μαθαίνει την ανατομία του αλόγου**
- Συσχέτιση σώματος, καθώς το παιδί μαθαίνει να σχετίζει το σώμα του αλόγου με το δικό του**
- Μυϊκή δύναμη, καθώς το παιδί αναπτύσσει την ικανότητα να χρησιμοποιήσει τους μύες του όταν ιππεύει**
- Υγεία και υγιεινή, καθώς το παιδί μαθαίνει να φροντίζει το άλογο**
- Κατευθυντικότητα, καθώς το παιδί μαθαίνει το αριστερά από το δεξιά**
- Προσανατολισμός ώρας, καθώς το παιδί μαθαίνει για την ώρα του φαγητού, την ώρα ξεκούρασης και την ώρα της ιππασίας**
- Προβλεπτικές αντιδράσεις, καθώς το παιδί μαθαίνει πώς το άλογο ανταποκρίνεται σε διαταγές**

Αντενδείξεις

- **Επιληψία**
- **Ασθένεια του Scheuermann, όπου είναι προσβεβλημένη η σπονδυλική στήλη**
- **Σκολίωση με $>30^\circ$**
- **Μείωση της κίνησης των ισχίων ή σημειωμένη ασυμμετρία στην κίνηση των ισχίων καθώς εμποδίζει την επίτευξη κεντρικής θέσης στο άλογο**
- **Οδυνηρή δυσμορφία ισχίων ή υποελαστικότητα**
- **Παθήσεις αίματος, λόγω πιθανότητας εσωτερικής αιμορραγίας μέσω χτυπημάτων, αν και σχετικές μελέτες δίνουν σαφείς πληροφορίες ότι το ποσοστό ατυχημάτων βρίσκεται κάτω από 1/1000, επομένως η πιθανότητα ατυχήματος σε περίπτωση που η θεραπευτική ιππασία εκτελείται από ειδικευμένους θεραπευτές είναι αμελητέα**
- **Αλλεργία σε σκόνη του ιπποδρόμου και των τριχών του αλόγου**
- **Οστεοπόρωση**
- **Πρόσπτωση μεσοσπονδύλιου δίσκου**
- **Οξεία κυστίτιδα**

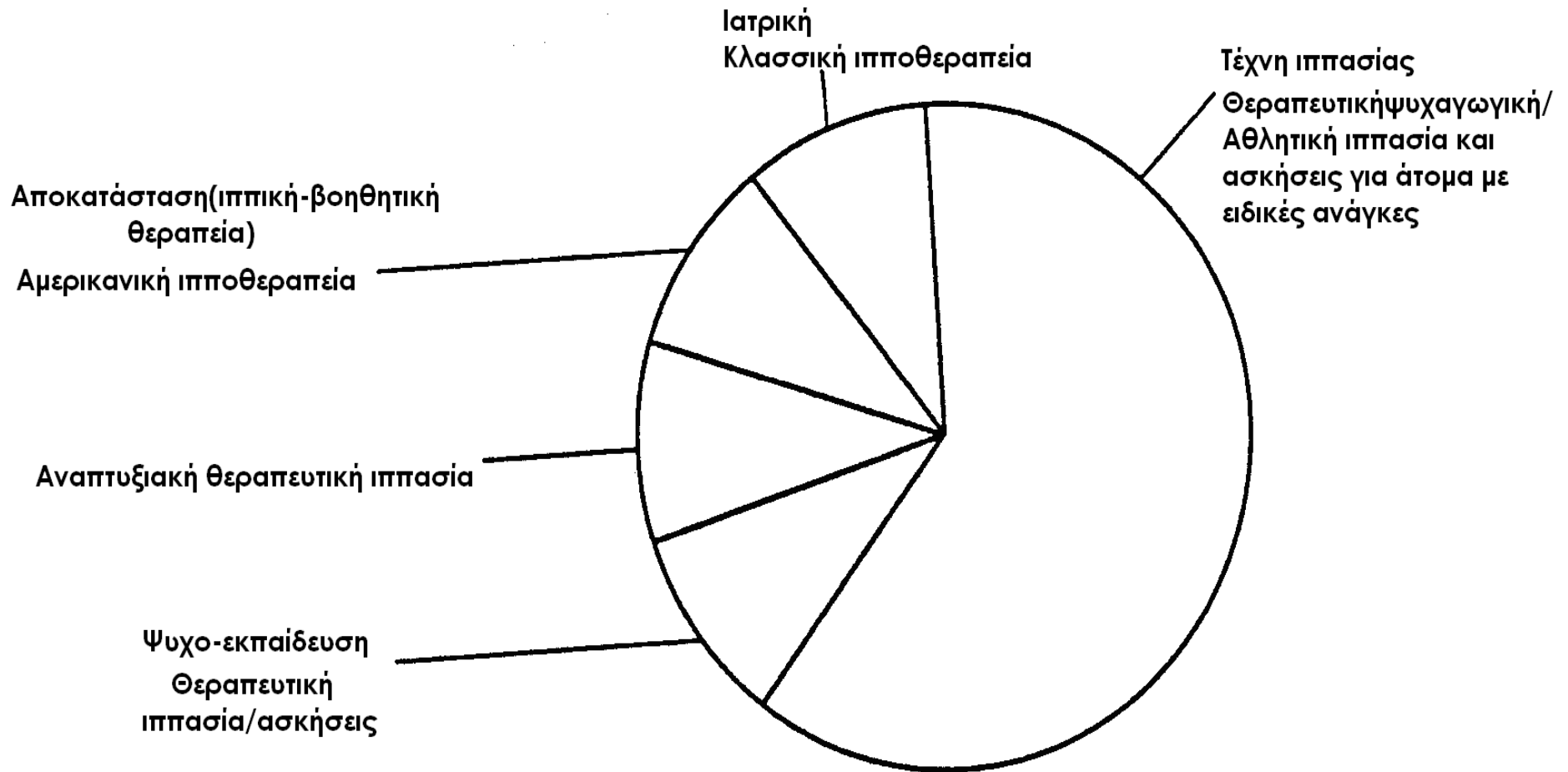
Η σχέση της ψυχοκινητικής στην αναπτυξιακή θεραπευτική ιππασία

Ένα θεμελιώδες μέρος της αναπτυξιακής θεραπευτικής ιππασίας είναι ο συνυπολογισμός και η προσαρμογή της θεραπευτικής φιλοσοφίας με τις θεραπευτικές μεθόδους της ψυχοκινητικής.

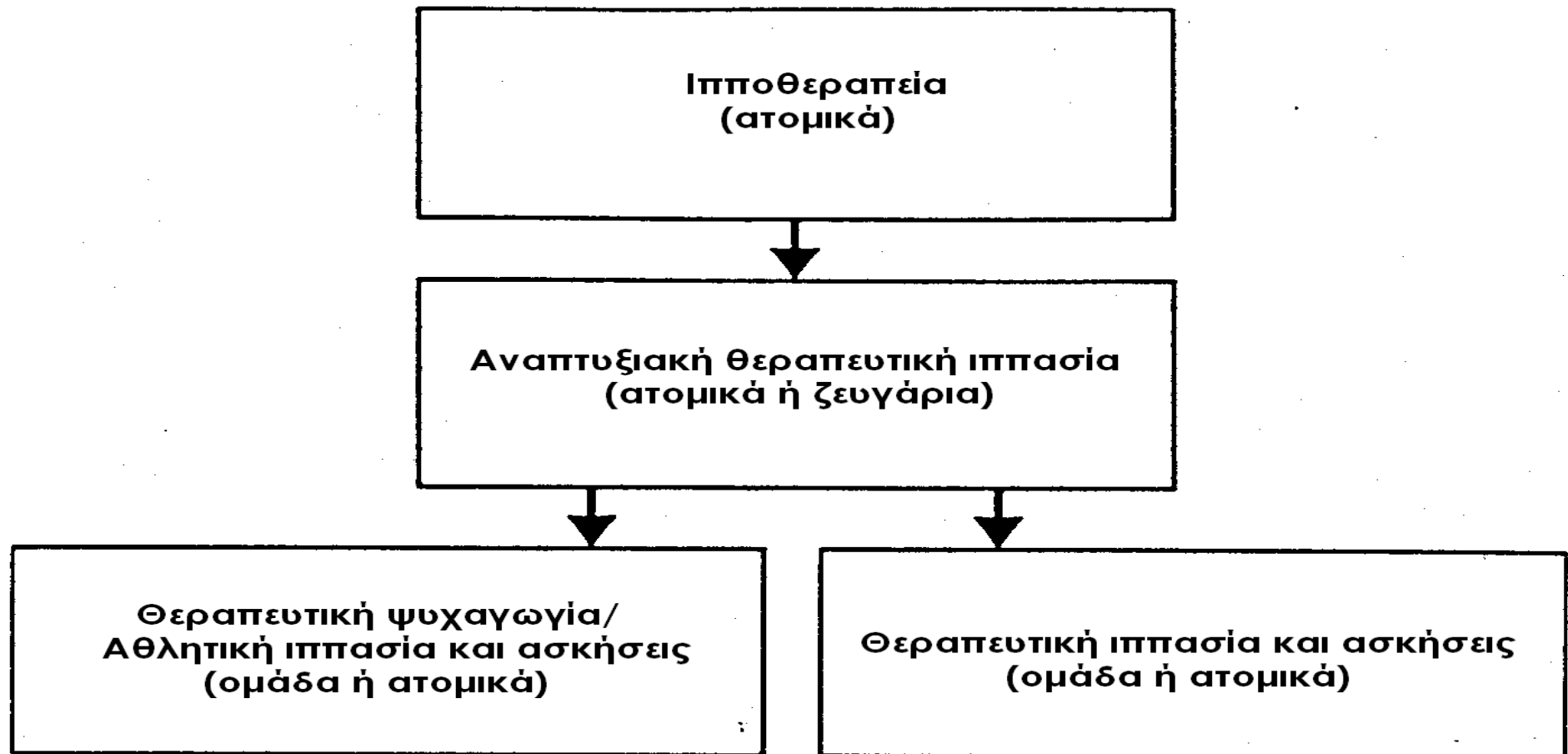
Η ψυχοκινητική είναι μια ψυχιατρική ειδικότητα που αναπτύχθηκε στο τέλος του 1940 σαν ανταπόκριση στην ανάγκη να θεραπευθούν κινητικές διαταραχές που δεν προκλήθηκαν από επίκτητο νευρολογικό τραύμα ή βλάβη (Barwick, 1986).

Πολλές θεραπευτικές εφαρμογές και φόρμες χρησιμοποιήθηκαν στο πεδίο της ψυχοκινητικής. Καθαρά αυτή η περιεκτική ειδικότητα, που ενοποιεί το συναίσθημα με την ανάπτυξη της ομιλίας και την εμπειρία της κίνησης με την εκπαίδευση, μπορεί να εφαρμοστεί στο πεδίο της θεραπευτικής ιππασίας.

Η παρακάτω εικόνα δείχνει εμφανώς πως οι ποικίλες υποειδικότητες στο πεδίο της θεραπευτικής ιππασίας, που η κάθε μία περιλαμβάνει ποικίλα επαγγέλματα, ταιριάζουν στο πεδίο, σαν μέρος του και την ποσοστιαία αναλογία του πεδίου.

Η παρακάτω εικόνα παρουσιάζει ένα διάγραμμα ροής που επεξηγεί τις οδούς για την τοποθέτηση του ασθενή και τις θεραπευτικές προόδους μαζί με το πεδίο της θεραπευτικής ιππασίας. Το διάγραμμα δείχνει ότι η αναπτυξιακή θεραπευτική ιππασία είναι ένα συνεχές και ομογενές μέσον, ακριβώς μεταξύ της ιπποθεραπείας και των εναλλακτικών θεραπευτική ιππασία / ασκήσεις και θεραπευτική αποκατάσταση / αθλητική ιππασία και ασκήσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Αντικειμενικά πεδία της αναπτυξιακής θεραπευτικής ιππασίας

Η αναπτυξιακή θεραπευτική ιππασία μελετά τρία κύρια αντικειμενικά πεδία που αποκρίνονται στα επίπεδα λειτουργίας του ασθενή. Αυτά τα πεδία είναι:

1. Αισθητικό-κινητικές ικανότητες
2. Γνωστικές ικανότητες
3. Συναισθηματικές ικανότητες

Αντικειμενικό πεδίο I : Αισθητικοκινητικές ικανότητες

Το αντικειμενικό πεδίο I ενσωματώνει μια τροποποιημένη εφαρμογή των λειτουργικών βαθμίδων του κινητικού ελέγχου (Bobath και Bobath 1975, Rood 1954). Οι τέσσερις βασικές βαθμίδες της λειτουργικής κινητικής ανάπτυξης είναι:

1. Ανεξέλεγκτη κινητικότητα
2. Κεντρική κινητικότητα σε περιφερική σταθερότητα
3. Περιφερική κινητικότητα σε κεντρική σταθερότητα
4. Μετακίνηση / αλλαγή θέσης

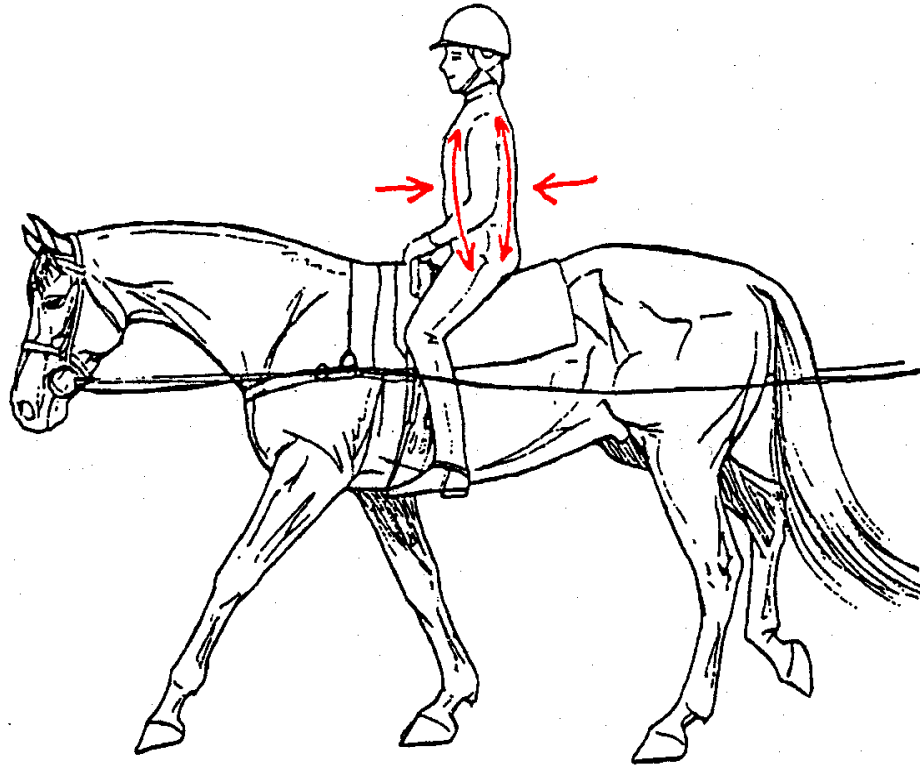
Έχοντας τη λεκάνη στην κατάλληλη ευθυγράμμιση, μπορεί να μετατοπιστεί από την κίνηση του αλόγου σε ένα πρότυπο που προσποιείται την ανθρώπινη βάδιση. Τα τρία κύρια ιππικά – κινητικά συστατικά αναφέρονται ως εξής:

1. Το στατικό / δυναμικό στοιχείο
2. Το στοιχείο της απλής μετατόπισης βάρους
3. Το στροφικό στοιχείο

Σχέσεις μεταξύ της ανθρώπινης και της ιππικής κίνησης

	ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ	ΠΕΔΙΟ	ΣΚΟΠΟΣ
1	Στατικός/δυναμικός έλεγχος	Οβελιαίο	Πρόσθιος/οπίσθιος έλεγχος
2	Απλή μετατόπιση βάρους	Μετωπιαίο	Πλάγιος έλεγχος
3	Στροφή	Εγκάρσιο	Στροφικός έλεγχος

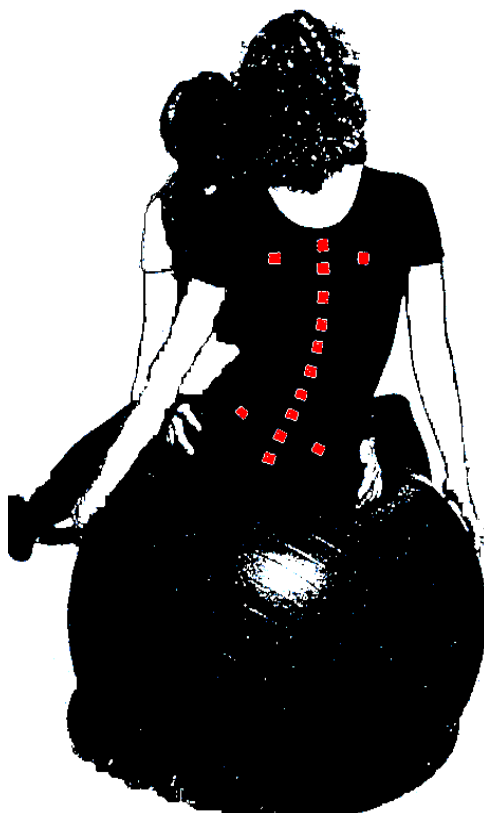
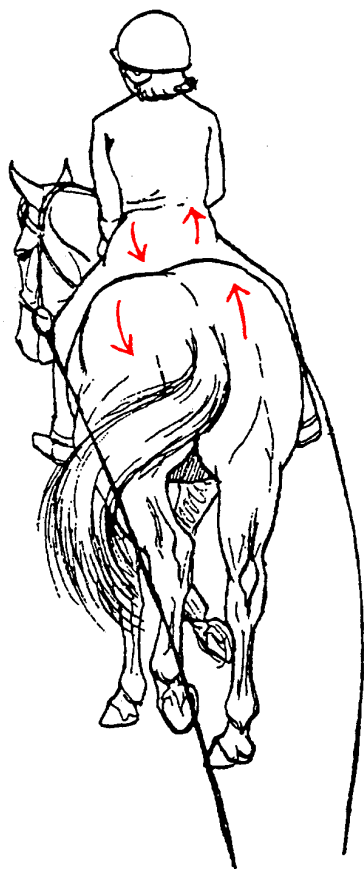
Στατικό / δυναμικό στοιχείο

Ο βαθμός της μετατόπισης της λεκάνης ποικίλει ανάλογα με το επίπεδο συμμετοχής των ισχίων του αλόγου. Όταν το άλογο κινείται σε ένα ισορροπημένο περπάτημα, η λεκάνη και η οσφύς του ασθενή κινητοποιούνται ταυτόχρονα.

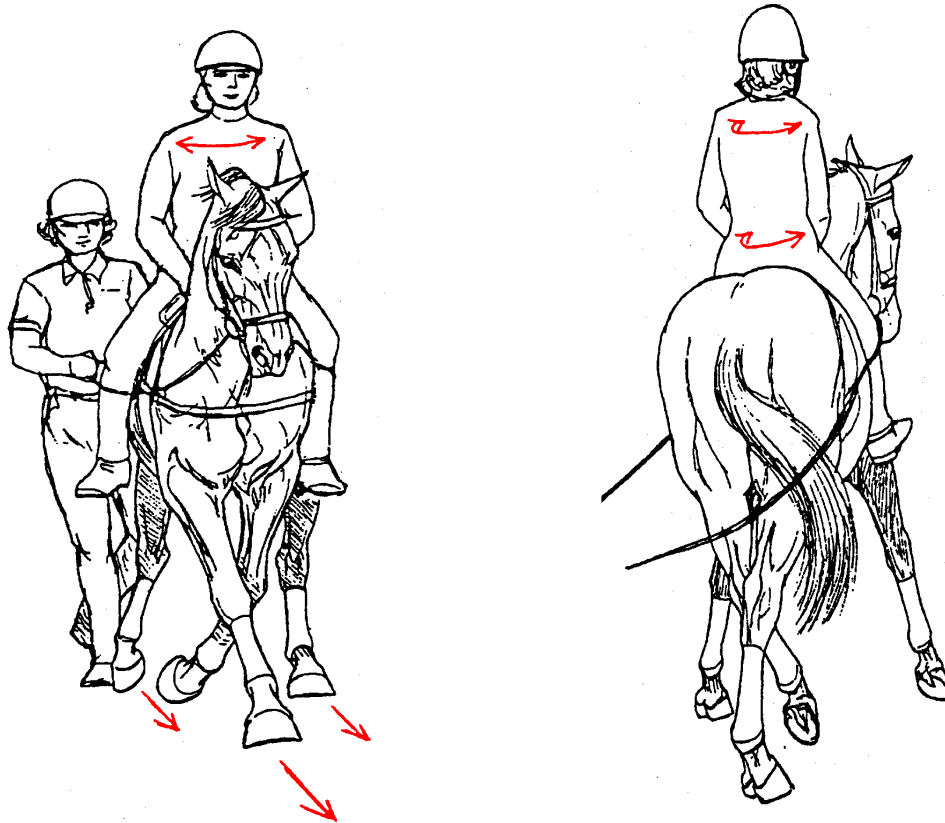
Το στοιχείο της απλής μετατόπισης βάρους

Καθώς το άλογο εκτελεί ένα ισορροπημένο περπάτημα, η λεκάνη του στρέφεται και το σώμα του μετατοπίζεται από πλευρά σε πλευρά καθώς το κάθε πίσω πόδι βηματίζει προς τα εμπρός. Η απλή μετατόπιση βάρους από πλευρά σε πλευρά μεταδίδεται στον ασθενή σαν δευτεροβάθμια εσωτερική διέγερση.

Το στροφικό στοιχείο

Το άλογο μπορεί επίσης να επηρεάσει το στατικό έλεγχο του ασθενή στο εγκάρσιο επίπεδο. Αυτό το ιδιαίτερο στοιχείο βοηθάει στη νορμαλοποίηση του μυϊκού τόνου του ασθενή μέσω της στροφής. Επίσης, βοηθάει στη βελτίωση των περισσότερο καλλιεργημένων αντιδράσεων εξισορρόπησης που είναι απαραίτητες για τις φυσιολογικές λειτουργικές δραστηριότητες.

Αντικειμενικό πεδίο II : Γνωστικές ικανότητες

Σύμφωνα με την Lynn Gentry (1986) μια μελέτη από το τμήμα Special Education Learning Center του National Center of Therapeutic Riding, Inc το 1980 εντόπισε εκπαιδευτικά οφέλη μετά από 8 εβδομάδες θεραπευτικής ιππασίας. Τα παιδιά εξετάστηκαν πριν το θεραπευτικό πρόγραμμα για διάφορες εκπαιδευτικές ικανότητες και επανεξετάστηκαν μετά τη λήξη του προγράμματος. Οι βελτιώσεις που αναφέρονται είναι:

- Οι ακουστικές ικανότητες των παιδιών και η ικανότητα να ακολουθούν οδηγίες αυξήθηκαν κατά 80%
- Το ενδιαφέρον για μάθηση αυξήθηκε κατά 41%
- Η αυτοπεποίθηση ήταν κατά 62% υψηλότερη
- Ο σωματικός προσανατολισμός και η ικανότητα της ταξινόμησης από πάνω προς τα κάτω, αριστερά προς δεξιά και κοντά από μακριά, αυξήθηκε περίπου 60%
- Οι ικανότητες της φωνητικής εξάσκησης και της ομιλίας αυξήθηκαν κατά 93%
- Το 76% των μαθητών εξασφάλισαν και χρησιμοποίησαν το καινούργιο τους λεξιλόγιο

Αντικειμενικό πεδίο III : Συναισθηματικές ικανότητες

Η αναπτυξιακή θεραπευτική ιπασία παρέχει στο παιδί την μετακίνηση της προσοχής από τον εαυτό του στο άλογο. Επίσης, βοηθάει την μετακίνηση του παιδιού σε μια σφαίρα επιρροής που παρουσιάζει, τουλάχιστον προς τα έξω, όχι να εστιάζει στον εαυτό του ή στις βλάβες που μπορεί να έχει. Πολλοί αντικειμενικοί στόχοι σε αυτό το σύστημα μπορούν έξυπνα να μετατραπούν σε διασκεδαστικά καθήκοντα ή ενδιαφέρουσες εμπειρίες. Έτσι, μέσω μιας σειράς ουσιωδών, σκόπιμων κατορθωμάτων, τα παιδιά μπορούν να ξεκινήσουν να βλέπουν τον εαυτό τους ικανό και επιτακτικό. Αυτό το σύστημα, επίσης, συγκρίνει το ρητό ότι οι άνθρωποι είναι πιο παρακινημένοι να μάθουν και να λάβουν όταν είναι χαλαροί και ευτυχισμένοι με το περιβάλλον που γνωρίζουν. Έπειτα το άλογο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν όχημα για την έκφραση, τον αυτοέλεγχο και την αυτοαποδοχή του ασθενή.

Ο ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΙΠΠΑΣΙΑΣ

Υπάρχουν ειδικές ικανότητες που χρειάζονται οι θεραπευτές έτσι ώστε να αναπτύξουν σχέσεις εμπιστοσύνης και αποτελεσματικές με τους ασθενείς. Αυτές περιλαμβάνουν: τη θεραπευτική χρήση της φωνής, το περιεχόμενο της γλώσσας, εκπαιδευτικό τρόπο συμπεριφοράς, το άγγιγμα και η χρήση της μουσικής.

Η ανάπτυξη της θεραπευτικής φωνής

Τρία βασικά είδη θεραπευτικής φωνής είναι χρήσιμα στις θεραπευτικές συνεδρίες. Ο θεραπευτής αποφασίζει σχετικά με το πότε να χρησιμοποιήσει το κάθε είδος και πρέπει να βασίζεται στις τρέχουσες συναισθηματικές ανάγκες και το αναπτυξιακό επίπεδο του ασθενή. Η απόφαση θα πρέπει πάντα να περιλαμβάνει την αισθηματική ερμηνεία του θεραπευτή εκείνη τη στιγμή. Τα είδη αυτά είναι:

- Η εκπαιδευτική και κατευθυντήρια φωνή
- Η πραϋντική και υποστηρικτική φωνή
- Η φωνή που χρησιμοποιείται για να προσφέρει ανάδραση ώστε να διαμορφώσει τη συμπεριφορά

Άγγιγμα και αναπτυξιακή θεραπευτική ιππασία

Η αισθητήρια, κινητήρια, αντιληπτική, γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη σχετίζεται με το άγγιγμα. Σύμφωνα με τον εργοθεραπευτή Guy McCormack "Είναι μια πολύπλοκη φόρμα με διαστάσεις όχι πλήρως ορισμένες από εμπειρική έρευνα" (McCormack 1991).

Εφαρμογές του θεραπευτικού αγγίγματος

Η ειδική θεραπεία του ασθενή μπορεί να βοηθήσει στη βελτίωση της ολοκλήρωσης της αφής, τη μείωση των προστατευτικών αντιδράσεων στο άγγιγμα και να καθιερώσει το άγγιγμα σαν ανακούφιση. Σταθερή απτική πίεση γενικά μειώνει την αμυντική θέση.

Ένας τύπος αγγίγματος που είναι ευρέως εφαρμόσιμος σε όλα τα ανθρώπινα όντα και εύκολα εφαρμόζεται στην αναπτυξιακή θεραπευτική ιππασία είναι το *άγγιγμα εκ προθέσεως*. Ερμηνεύεται σαν "η χρήση των χεριών από το θεραπευτή με σκοπό να βοηθήσει ή να θεραπεύσει" (Krieger 1979, McCormack 1991).

Η θεραπευτική ομάδα της αναπτυξιακής ιππασίας

Η βασική ομάδα της αναπτυξιακής θεραπευτικής ιππασίας αποτελείται από το θεραπευτικό άλογο, τον ασθενή, το θεραπευτή αναπτυξιακής ιππασίας και συνήθως από έναν βοηθό. Οι ικανότητες εισαγωγικού επιπέδου που πρέπει να έχει ο θεραπευτής για να γίνει δεκτός σαν υποψήφιος για εκπαίδευση αναπτυξιακής θεραπευτικής ιππασίας, περιλαμβάνουν ένα ποικίλο υπόβαθρο της τέχνης της ιππασίας, της ψυχολογίας, της κινητικής, της εκπαιδευτικής θεωρίας, της ανάπτυξης της γλώσσας και της σωματικής αποκατάστασης.

Αναπτυξιακή Θεραπευτική Ιππασία και ειδική εκπαίδευση

Υπάρχουν τρεις κύριες κατηγορίες για παιδιά που τους δίνεται ειδική εκπαίδευση: παιδιά με πνευματική καθυστέρηση, αυτά με μαθησιακές ανικανότητες και αυτά με συναισθηματικές διαταραχές ή βλάβες στη συμπεριφορά. Σε κάθε μία από αυτές τις κατηγορίες η διανοητική κλίση κυμαίνεται από προσχολικά έως ανώτερα-μέτρια πεδία, ανεξάρτητα από την χρονολογική ηλικία. Υπάρχει επίσης μια ευρύτερη κλίμακα κοινωνικών ικανοτήτων και συναισθηματικής ωριμότητας.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ

Φυσικοθεραπεία

Ο πρωταρχικός ρόλος της φυσικοθεραπείας είναι να ``προάγει την ανθρώπινη υγεία και λειτουργία`` (American Physical Therapy Association, 1992). Ο φυσικοθεραπευτής εκπαιδεύεται για να βελτιώσει την κινητική λειτουργία. Έχει την ικανότητα να αξιολογεί το εύρος κίνησης της άρθρωσης, τη μυϊκή δύναμη, τη μυϊκή αντοχή, τη λειτουργική ικανότητα, το μυϊκό τόνο, την ωρίμανση των αντανεκλαστικών, την ανάγκη για τη χρήση των τεχνητών μελών, την καρδιοαναπνευστική λειτουργία, την ολοκλήρωση της αίσθησης, τις δραστηριότητες της καθημερινής ζωής και τις αναπτυξιακές ικανότητες.

Η αναπτυξιακή θεραπευτική ιππασία προσθέτει μια νέα διάσταση στην παραδοσιακή φυσικοθεραπεία. Αναγνωρίζοντας τις ανάγκες του ασθενή στη γνωστική και συναισθηματική κατεύθυνση διευκολύνει σπουδαία το στόχο της καταλληλότερης λειτουργικής εκτέλεσης.

Οι κλινικές ενδείξεις που εμπλέκουν το φυσικοθεραπευτή με σεβασμό στη θεραπεία χρησιμοποιώντας το άλογο συμπεριλαμβάνουν τα ακόλουθα: βλάβη κινητήριου ελέγχου, βλάβη αντιδράσεων ισορροπίας, βλάβες συντονισμού, μειωμένη κινητικότητα, θέματα ευθυγράμμισης, στατική συμμετρία, βλάβη στατικού ελέγχου, ανώμαλα αντανεκλαστικά και ανώμαλο μυϊκό τόνο, μυϊκή δύναμη, καρδιοαναπνευστική υγεία και ελαστικότητα. Ο φυσιοθεραπευτής μπορεί επίσης να προσφέρει υποδείξεις και να διευκολύνει το σχεδιασμό που αφορά τον προσαρμόσιμο εφοδιασμό του ασθενή ή βοηθητικά τεχνάσματα σαν ειδικευόμενος της ομάδας της φροντίδας και της ασφάλειας.

Οι θεραπευτές συμμετέχουν σε:

- ✓ Στέλνουν και προβάλλουν τις κατάλληλες αναφορές
- ✓ Αξιολογούν τους ενδεχόμενους ιππείς
- ✓ Κάνουν μεθοδική αναθεώρηση των ιππέων και των προγραμμάτων τους
- ✓ Βοηθούν στο ταίριασμα του κάθε ιππέα στο κατάλληλο άλογο
- ✓ Κάνουν συμβούλια με άλλους ειδικούς που ασχολούνται με τον ασθενή για να εξασφαλίσουν ένα συντονισμένο πρόγραμμα
- ✓ Θέτουν στόχους και σχεδιάζουν πρόγραμμα για ατομικοποιημένους ιππείς
- ✓ Ενεργούν σαν μια πηγή της θεραπευτικής ομάδας στην υγεία, τη θεραπεία και την ανικανότητα

Η χρήση των εθελοντών

Μιλώντας γενικά, ένας υποψήφιος εθελοντής χρειάζεται να είναι ικανός να κάνει τα ακόλουθα:

1. Να γνωρίζει τη βασική βάδιση του αλόγου
2. Να βάζει καπίστρι, να περιποιείται και να βάζει πέταλα στο άλογο
3. Να οδηγεί το άλογο κατάλληλα σε ευθεία γραμμή και σε κύκλο
4. Να οδηγεί το άλογο μέσω μετατροπών από βάδην σε τροχάδην
5. Να καταλαβαίνει μια σειρά συμπεριφορών του αλόγου και να κατέχει τις ικανότητες να τις αντιμετωπίζει με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα
6. Να κάνει ερωτήσεις τις κατάλληλες στιγμές
7. Να αλληλεπιδρά προφορικά με τον ασθενή μόνο όταν έχει δώσει εντολή ο θεραπευτής
8. Να έχει ειλικρίνεια και να παραμένει μέσα στα όρια των ικανοτήτων του
9. Να είναι ενήμερος και να προσπαθεί να συγκρατήσει ένα θεραπευτικό περιβάλλον μέσω πράξεων και λέξεων
10. Να ξέρει πώς θα μεταχειριστεί και θα αγγίξει τον ασθενή για να προσφέρει ασφάλεια, όπως και τι είδους άγγιγμα είναι κατάλληλο για τον απτικό ερεθισμό
11. Να προσφέρει προσωπική ώρα σαν μια ευκαιρία να συνεισφέρει στην υγεία ενός άλλου ανθρώπου

ΤΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΑΛΟΓΟ

Το θεραπευτικό άλογο χορηγεί κινητοποίηση, μια βάση στήριξης και μια πηγή κίνησης εσωτερικά στον ασθενή. Για να επιτευχθούν οι θεραπευτικοί στόχοι, το άλογο πρέπει να είναι καλά εκπαιδευμένο και ανταποκρινόμενο να ξεχωρίζει σήματα από το θεραπευτή.

Όταν εξετάζεται οπτικά το άλογο για έναν τέτοιο ειδικό σκοπό, τα ακόλουθα θα πρέπει να παίρνονται υπόψη:

- Το τρίχωμά του
- Το δέρμα και οι μύες του
- Η ετοιμότητα και η ανταπόκριση
- Η γενική διαγωγή
- Η γενική ακολουθία του είδους και της ακεραιότητας της κίνησης (από μπροστά προς τα πίσω)

Το ιδανικό μέγεθος για ένα θεραπευτικό άλογο είναι 14,3 με 15.3 παλάμες (1παλάμη ισούται με 4 ίντσες) μετρώντας από το έδαφος μέχρι την κορυφή του ακρωμίου.

Εάν η ειδική έμφαση της θεραπείας είναι η σωματική αποκατάσταση, το θεραπευτικό άλογο πρέπει να έχει πολύ γερή, ευλύγιστη πλάτη, καθώς η χρήση της πλάτης σημαντικά επιδρά στην ολική ακεραιότητα της κίνησης. Ο βαθμός ή ο σκοπός της κίνησης, που μεταβιβάζει η πλάτη του αλόγου και ο επακόλουθος βαθμός μετατόπισης και κινητοποίησης της λεκάνης του ασθενή και του κορμού, είναι το κλειδί για τη θεραπεία αιτιών και για επιθυμητά θεραπευτικά αποτελέσματα.

Από τη στιγμή που τα άλογα που χρησιμοποιούνται για αναπτυξιακή ιππασία και ιπποθεραπεία έχουν επιλεχθεί και εκπαιδευτεί, θα πρέπει να δουλεύουν μόνο σε θεραπευτικές καταστάσεις.

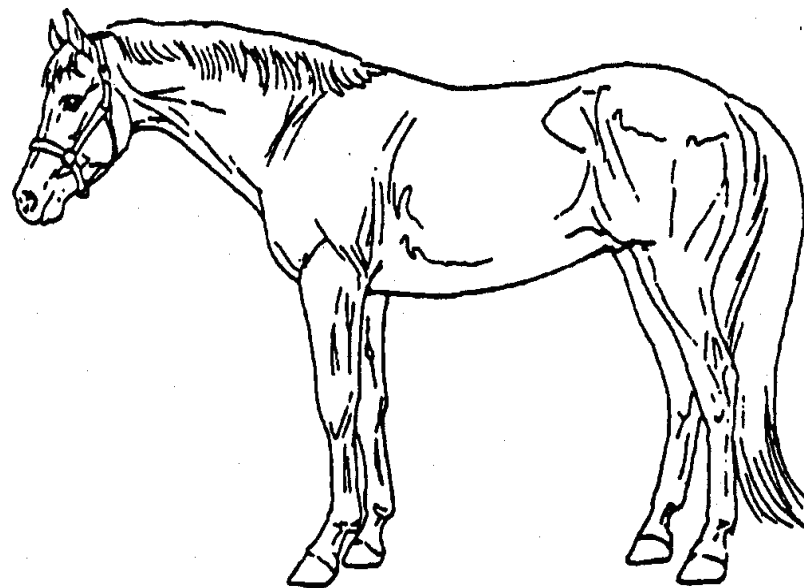
Ποιότητα κίνησης στο θεραπευτικό άλογο

Η κίνηση των αλόγων πρέπει να ακολουθεί τον χρυσό κανόνα τις βασικής θεωρίας του dressage :

“ πρόσθια, αναπνευστικά, ευθείασμένα και καθαρά βήματα ”.

Το ιδανικό άλογο σύμφωνα με την κλίμακα βαθμολόγησης συμπεριφοράς

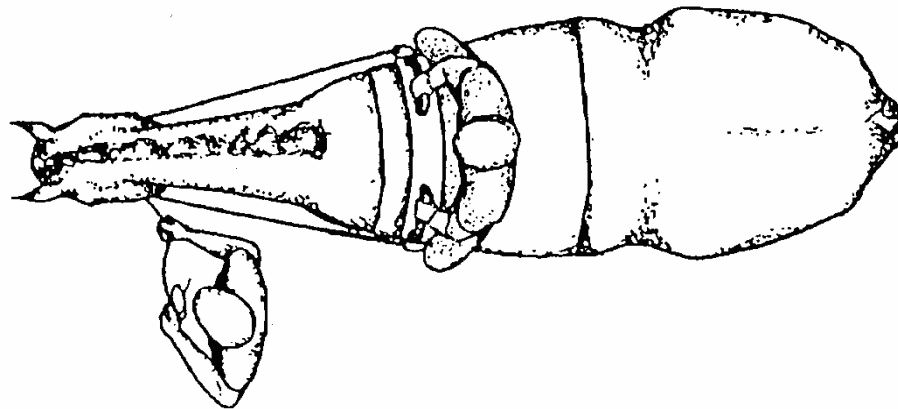
Το άλογο ξεκινά έτοιμο να δουλέψει, εκθέτει εμπιστοσύνη, ασφάλεια και ετοιμότητα, είναι έμπιστο, ανταποκρίσιμο και με αυτοπεποίθηση, δεν χρειάζεται εξωτερική ασφάλεια σε καμία στιγμή για να είναι συνεπές στη συμπεριφορά του, ο εκπαιδευτής το μόνο που έχει να κάνει είναι να επαινεί και να ανταμείβει το άλογο για τη γενναιοδωρία του και την προσοχή του.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΛΟΓΟΥ – ΑΣΦΑΛΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΣΘΕΝΗ

Βασική καθοδήγηση

Ένα άλογο παραδοσιακά καθοδηγείται από την αριστερή πλευρά. Ο οδηγός κρατάει το σχοινί στο δεξί χέρι, περίπου 12 εκ. πίσω από το πηγούνι του αλόγου. Ο οδηγός προσπαθεί να μένει μεταξύ από το περίγραμμα του σαγονιού και το μέσο σημείο του λαιμού του αλόγου. Ενθαρρύνει το άλογο να κινείται μπροστά, να στρίβει και να σταματάει χρησιμοποιώντας ένα συνδυασμό φωνής και υπαινιγμούς μεταχείρισης, χρησιμοποιώντας ελαφρές έλξεις του σχοινιού και ταιριάζει τα βήματά του με αυτά του αλόγου.

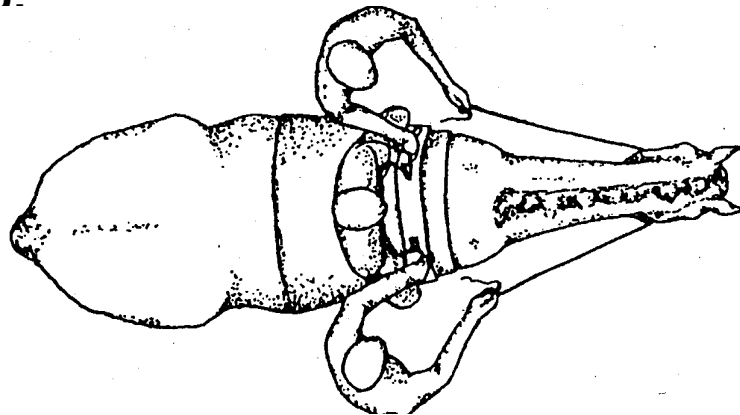

Το θεραπευτικό τρίγωνο

Το άλογο, ο θεραπευτής της αναπτυξιακής θεραπείας και ο βοηθός θεραπευτής σχηματίζουν αυτό το τρίγωνο κατά τη διάρκεια της θεραπείας. Το άλογο ελέγχεται από το θεραπευτή και το βοηθό με σχοινιά. Τα δύο αυτά σχοινιά σχηματίζουν τις πλευρές του τριγώνου και επιτρέπουν στο θεραπευτή και το βοηθό να κάνουν τροποποιήσεις στην ποιότητα της κίνησης του αλόγου κατά τη συνεδρία.

Το τρίγωνο είναι ένα σύστημα κλειστής αλυσίδας γιατί κάθε μέλος της ομάδας έχει άμεσο αποτέλεσμα σε καθένα από τα άλλα μέλη.

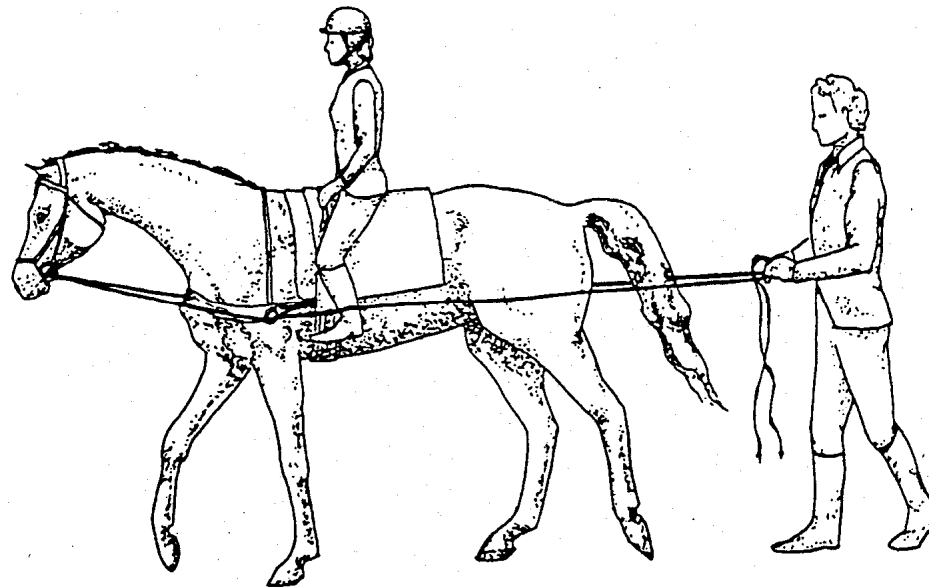
Το θεραπευτικό τρίγωνο χορηγεί μια μέθοδο μεταχείρισης του αλόγου που είναι πολύ κεντρική για τον ασθενή. Το θεραπευτικό άλογο συγκρατεί περισσότερη ευκρίνεια στα βήματά του και ρυθμό, επειδή λαμβάνει ερέθισμα και από τις δύο πλευρές του σώματός του.

Κεντρική καθοδήγηση

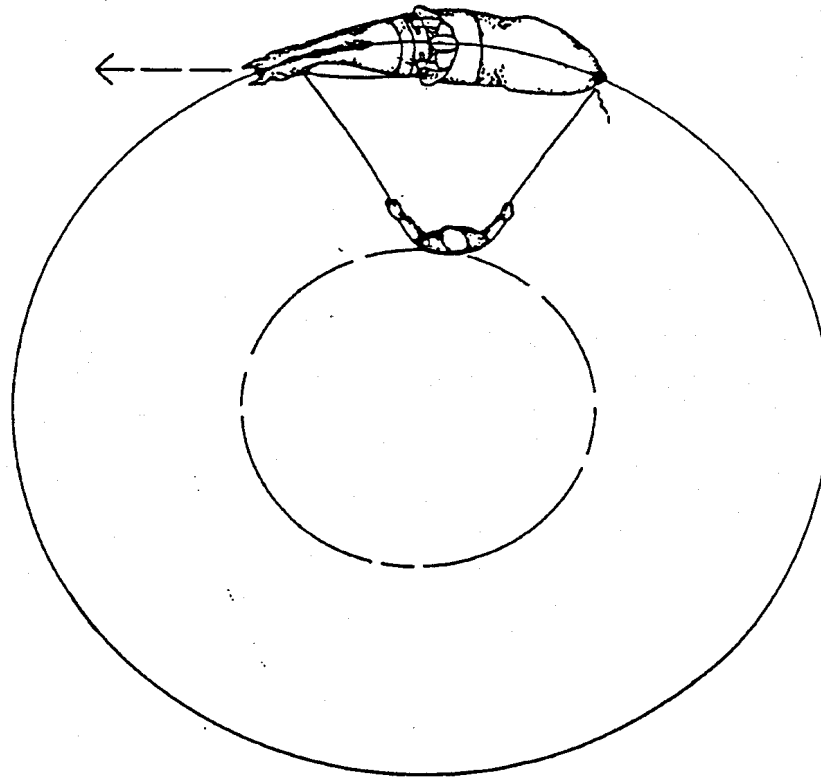
Η μέθοδος αυτή είναι κατάλληλη για τον έλεγχο της ροής της κίνησης και της κάμψης του σώματος του αλόγου. Αυτός ο έλεγχος είναι απαραίτητος για τον επηρεασμό αλλαγών στις ικανότητες της μετατόπισης βάρους του ασθενή.

Η τεχνική αυτή είναι ειδικά ωφέλιμη για ασθενείς που δεν είναι στατικά αρκετά ασφαλείς να καλπάζουν στο μακρύτερο κύκλο. Μπορεί να γίνει σε ευθεία γραμμή για ένα μικρό αριθμό βημάτων στις πρώτες προσπάθειες του καλπασμού. Εάν χρησιμοποιείται για τέτοιους σκοπούς, το άλογο πρέπει να είναι πλήρως εκπαιδευμένο, ισορροπημένο και αξιόπιστο με τη μέθοδο και στο βάδην και στον καλπασμό.

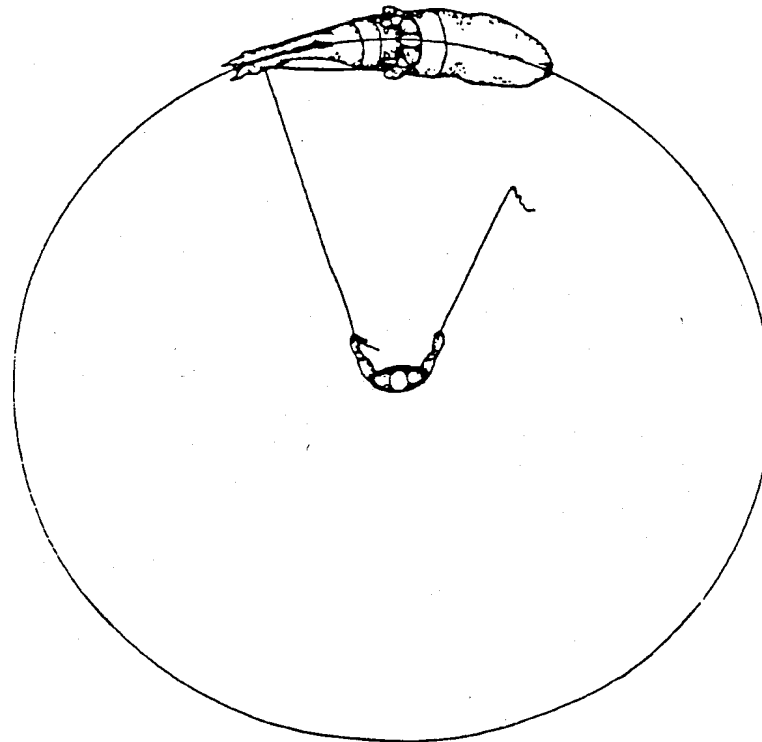
Θεραπευτική επιμήκυνση

Ο θεραπευτής μπορεί να είναι κοντά στον ασθενή και μπορεί να χορηγήσει υποστήριξη και έγκαιρη ανάδραση, αλλά είναι αρκετά μακριά για να καλλιεργήσει την αίσθηση της αυτοπεποίθησης στον ασθενή. Η θεραπευτική επιμήκυνση είναι μια φυσική πρόοδος της κεντρικής καθοδήγησης. Ένα ξεχωριστό χαρακτηριστικό αυτής της μεθόδου είναι ότι τα μέλη της ομάδας μπορούν να κινηθούν μόνο προς μία κατεύθυνση.

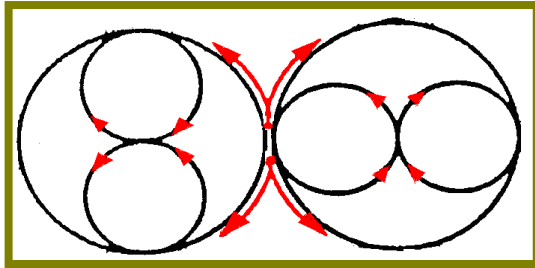

Κλασική επιμήκυνση

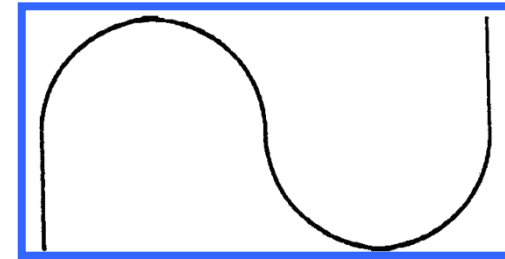
Οι θεραπευτές τη χρησιμοποιούν για να διεγείρουν την εξισορρόπηση και τις σωστές αντιδράσεις του ασθενή. Επίσης τη χρησιμοποιούν για να βοηθήσουν τη μετάβαση των ασθενών, για το σκοπό λειτουργικά ανεξάρτητων ιππικών ικανοτήτων. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί με ασθενείς που είναι ελάχιστα έως μέγιστα προσβεβλημένοι, επειδή πλάγιοι βοηθοί μπορούν να προστεθούν ή να αναιρεθούν ανάλογα με τις ανάγκες του ασθενή.

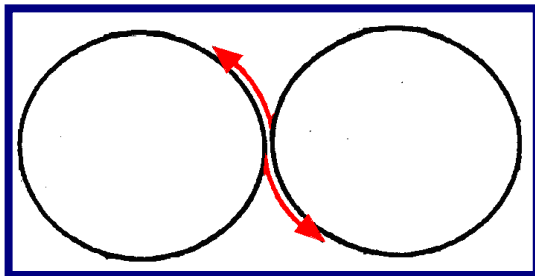
Εκπαιδευτικές φιγούρες

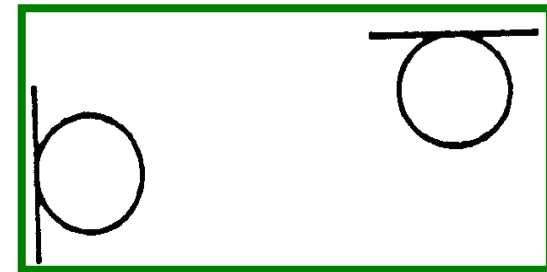
Οχτάρια

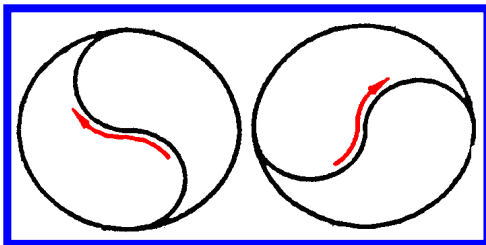
Σερπαντίνα διαγώνια της κεντρικής γραμμής

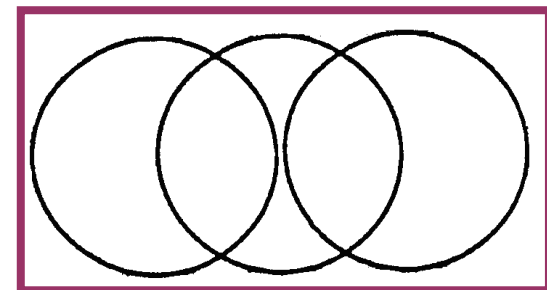
Αλλαγή κύκλων

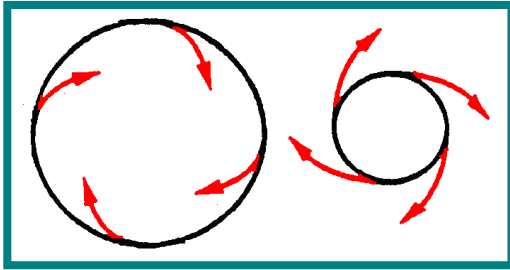
Κύκλοι

Αλλαγή ηνίου μέσω του κύκλου

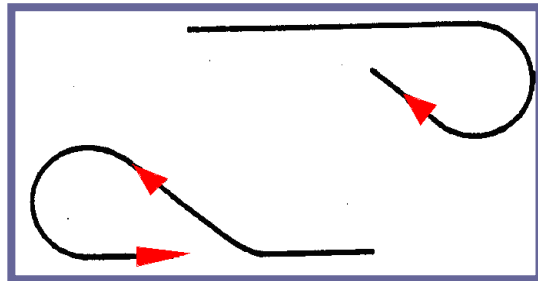
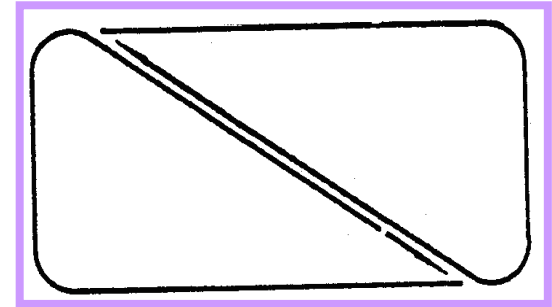

Μεγάλοι κύκλοι μέσα στην αρένα

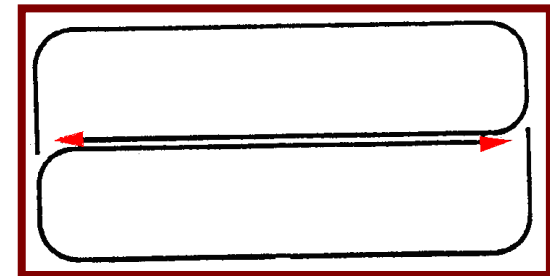

Μειώνοντας και αυξάνοντας
τον κύκλο

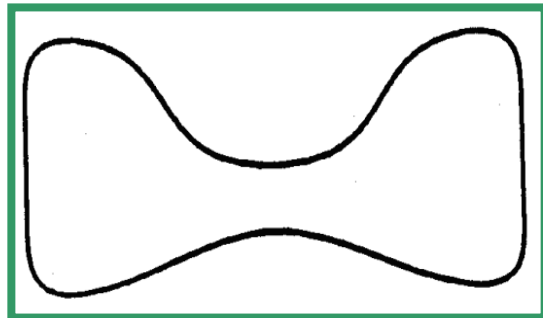
Διαγώνια αλλαγή

Υποστροφή και
Ανθυποστροφή

Κατά μήκος της κεντρικής
γραμμής

Σερπαντίνες κατά μήκος της
μακριάς πλευράς.
Πιο βασικό(κορυφή)
και πιο δύσκολο (βάση)

Ελεγχόμενη διαχείριση του κινδύνου στο θεραπευτικό περιβάλλον

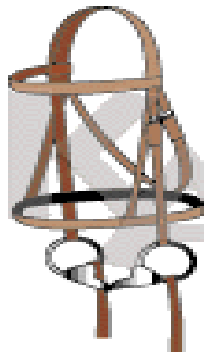
Ο πρωταρχικός στόχος, όταν δημιουργείται ένα θεραπευτικό περιβάλλον με άλογο, είναι η σωματική και συναισθηματική ασφάλεια. Είναι ευθύνη της ομάδας να εξασφαλίσει ότι το άλογο και η θεραπευτική ομάδα είναι πλήρως εκπαιδευμένοι και προετοιμασμένοι και ότι όλοι οι περισπασμοί στο άλογο και στον ασθενή είναι ελεγχόμενοι μέσα αλλά και έξω από τον κρίκο θεραπείας. Μια συστηματική προσέγγιση για να αποφευχθεί κάθε ενδεχόμενη διάσπαση, είναι ουσιώδης.

Βασικές τεχνικές επίβλεψης ή πλάγιας βοήθειας για την ασφάλεια του ασθενή

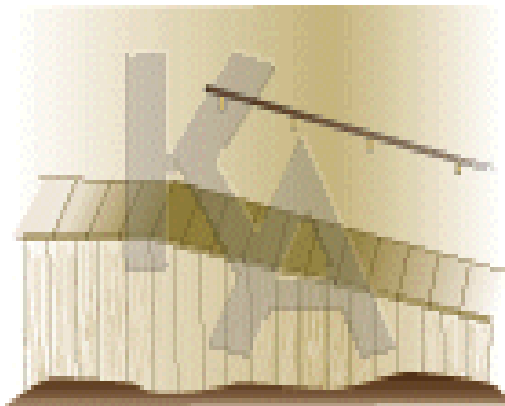
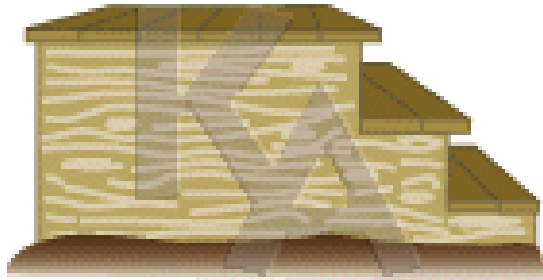
- Τεχνική κλείδωμα του χεριού
- Τεχνική γόνατο-αστράγαλος
- Φυλάσσοντας τη λεκάνη
- Χωρίς χέρια

Εξοπλισμός για το άλογο και τον ασθενή

- Κράνη
- Σχοινιά οδήγησης και κρίκους που θα συνδέονται στο καπίστρι
- Ηνία με πόρπη, που να μπορεί να αφαιρείται γρήγορα
- Σέλες που κάνουν για αυτό το σκοπό ή σέλες dressage, καλά ισορροπημένες με όλους τους μάντες σε καλή κατάσταση
- Έποχα με λαβές
- Παπουτσάκια για τους αναβολείς
- Στρωματάκια, αντί για σέλα
- Εξοπλισμό περιποίησης του αλόγου

Εκεί όπου υπάρχει δυνατότητα θα πρέπει να δημιουργηθεί μια ράμπα με πλατφόρμα, ώστε οι θεραπευτές να μπορούν να φέρουν κάποιον άνθρωπο με βαριά κινητική αναπηρία πάνω στο άλογο.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΙΠΠΑΣΙΑΣ

Χρήση των ηνίων από τον ασθενή

Η χαλιναγώγηση χρησιμοποιείται σαν ειδική ικανότητα ή δραστηριότητα για υπεράριθμους θεραπευτικούς στόχους, όπως ικανότητες αντίληψης-κίνησης και εξάσκησης και για ικανότητες επίλυσης προβλημάτων. Η χαλιναγώγηση επίσης διδάσκεται και εξασκείται για λειτουργικό σκοπό της απόκτησης ελέγχου του αλόγου.

Η ικανότητα να ελέγχει και να κατευθύνει το άλογο μέσω της χρήσης των χεριών απαιτεί μεγάλο βαθμό ολοκληρωμένης λειτουργίας. Συγκεκριμένα, η σωστή χαλιναγώγηση απαιτεί σημαντικό επίπεδο στατικού ελέγχου και συμμετρία, αμφοτερόπλευρη ολοκλήρωση, πλευρικότητα, κατευθυνότητα, επιδέξιο χειρισμό των δακτύλων, σφίξιμο/χαλάρωμα της λειτουργίας του χεριού και αίσθηση του χώρου.

Η μέθοδος της ίππευσης με το θεραπευτή (υποστηρικτική ίππευση)

- Χορηγεί συναισθηματική ασφάλεια ή μειώνει την ανησυχία του ασθενή. Αυτό μπορεί να χρειάζεται για να βοηθήσει τον ασθενή να προσαρμοστεί την πρώτη φορά που ανεβαίνει στο άλογο ή σαν ένα αποσπαστικό βήμα στο ανεξάρτητο κάθισμα.
- Χορηγεί στατική ασφάλεια, ειδικά σε περιπτώσεις κεντρικής αστάθειας ή δυσκολίες στις ποιότητες κίνησης.
- Ανακατευθύνει τον αυτοερεθισμό, όπως την κίνηση προς-πίσω, τους ελιγμούς ή το κούνημα των χεριών καθώς αυτά συχνά παρατηρούνται στα αυτιστικά παιδιά.
- Ενδυναμώνει την χρήση της νευροαναπτυξιακής θεραπείας σε συνύπαρξη με την κίνηση του αλόγου. Αυτές οι τεχνικές μπορεί να χρησιμοποιηθούν για να βοηθήσουν τα πιο ελάχιστα προσβεβλημένα παιδιά έως τα πιο σοβαρά.
- Διευκολύνει τις τεχνικές αισθητηριακής ολοκλήρωσης ώστε ο θεραπευτής να μπορεί επακριβώς να προσαρμόσει την αισθητηριακή τροφοδότηση.

□ Προάγει την αυτογενή εκπαίδευση, την αργή αίσθηση του σώματος και την επιτάχυνση των μαθησιακών καταστάσεων. Ο ασθενής καθοδηγείται, από τον θεραπευτή, να δίνει προσοχή στις αισθήσεις του σώματος, στην αναπνοή, την ευθυγράμμιση και στην μάθηση καθηκόντων. Ο ρυθμός της βάρδισης συγχρονίζεται με την φωνή, την κίνηση του σώματος του υποστηρικτή θεραπευτή ή με την μουσική.

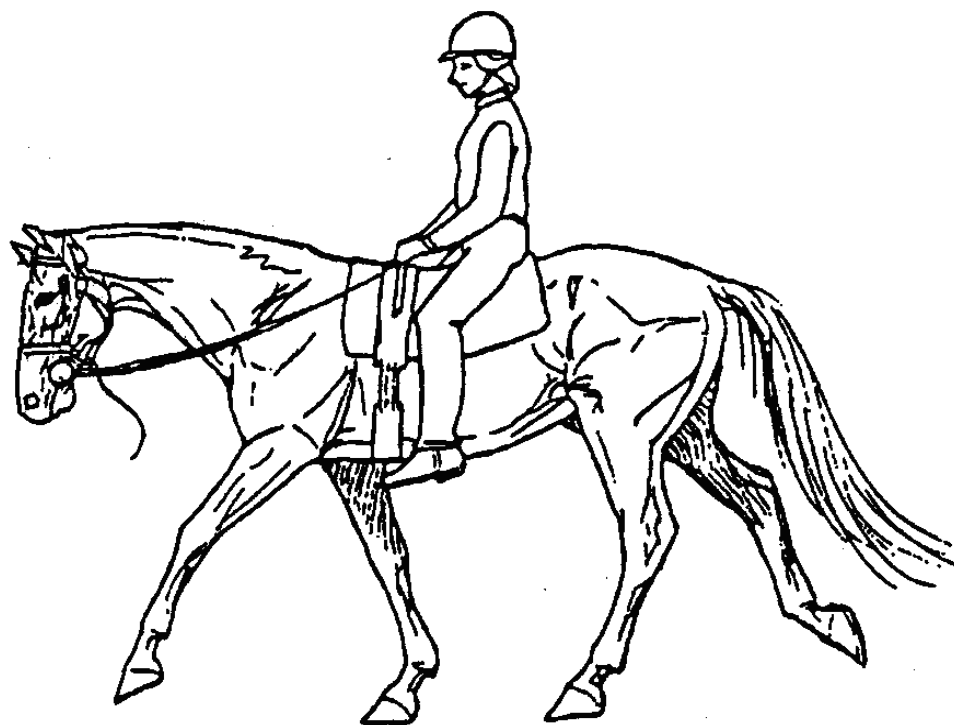
□ Χορηγεί επιπλέον στήριξη και ασφάλεια κατά την διάρκεια προκλητικών ανώτερου επιπέδου καθηκόντων, όπως η όρθια στάση που μπορεί διαφορετικά να είναι πίσω από το τρέχον επίπεδο ικανότητας του ασθενή.

Επιπλέον

□ Προσφέρει την επιλογή της χορήγησης χειροκίνητης-κιναισθητικής προσέγγισης από πίσω. Τα χέρια του ασθενή μπορεί να περιτυλίγονται από τα χέρια του θεραπευτή καθώς ο ασθενής μεταφέρεται στην χαλιναγωγήση και τις ικανότητες ελέγχου. Αυτό επιτρέπει στον ασθενή να νοιώθει τον σωστό βαθμό και κατεύθυνση της κίνησης των ηνίων.

**Το κατάλληλο άλογο για υποστηρικτική ίππευση
σύμφωνα με το όργανο εξέτασης:**

Το άλογο παρουσιάζει ολική αποδοχή, είναι συντονισμένο, δυνατό, ισορροπεί πολύ καλά στο βάρος, ικανό να εκτελέσει καθήκοντα για καθορισμένη ώρα ή όρια επανάληψης, ικανό να συγκρατεί ένα σταθερό, συνεπές βήμα.

Αλληλεπιδραστική ή συνεργατική εργασία με τους ασθενείς

- Αυξάνει την υποκίνηση και το επίπεδο ενδιαφέροντος του ασθενή.
- Αυξάνει την συγκέντρωση και την υποχωρητικότητα.
- Αυξάνει το επίπεδο διαβάθμισης πρόκλησης.
- Μειώνει τις εγωκεντρικές συμπεριφορές.
- Προσθέτει επιπλέον νόημα στην διέγερση ανάπτυξης γλώσσας και στις ικανότητες επικοινωνίας/συνεργασίας.
- Προσφέρει την δυνατότητα ταξινόμησης κινητικών καθηκόντων με έναν συνεργάτη.
- Προσφέρει την δυνατότητα για την ανάπτυξη της ικανότητας αντίληψης-κίνησης.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Αισθητικοκινητικές ικανότητες

➤ Παθητικές αλληλεπιδράσεις

Οι παθητικές αλληλεπιδράσεις με το άλογο αναπτύσσουν το βασικό λειτουργικό κινητήριο έλεγχο.

➤ Ενεργητικές αλληλεπιδράσεις

Σε αυτό το επίπεδο, αρμόδιοι συνδιασμοί κινητικών επιπτώσεων, δραστηριότητες, παιχνίδια, αλληλεπιδραστική συνεργατική εργασία ή περίοδοι ελέγχου χαλιναγώγησης, συνδυάζονται ταυτόχρονα με κινητικές προκλήσεις από το άλογο.

Επιλεγμένα καθήκοντα και δραστηριότητες με συγκεκριμένο στόχο

- Μέρη του σώματος
- Πρηνή θέση
- Τι θα πιάσω;
- Πιάσιμο με τα δύο χέρια
- Μίμηση κίνησης
- Με ένα στικ διάταση ώμων
- Αλλαγή θέσεων έγχρωμων κρίκων
- Παιχνίδι με κώνους σε κύκλο
- Παιχνίδι μνήμης

Γνώση

Το σύστημα της αναπτυξιακής ιππασίας μπορεί να επεκταθεί για να συμπεριλάβει μια σειρά αντικειμενικών στόχων που θα βοηθήσουν τον ασθενή να αναπτύξει γνωστικές ικανότητες. Οι αντικειμενικοί στόχοι κυμαίνονται σε 4 ομάδες:

- Γνωστικές διαδικασίες
- Τέχνη γλώσσας
- Μαθηματικά και επιστήμη
- Ανάλυση και σύνθεση

Συναίσθημα

Το συναίσθημα κανονίζεται ώστε ο ασθενής να προδέψει από την εγωκεντρικότητα σε ομαδικές κοινωνικές ικανότητες. Τα αντικείμενα μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

- Ατομικά
- Ατομικά με τη θεραπευτική ομάδα
- Ατομικά με ισότιμους
- Ατομικά με άλλους

Διάρκεια συνεδρίας

Τέλος, υπάρχει μια πολυφωνία στο θέμα της χρονικής διάρκειας της συνεδρίας της θεραπευτικής ιππασίας με μεγάλη απόκλιση η μια από την άλλη: ο Tauffkirchen (1977) προτείνει μέγιστο χρόνο 15-20 min ενώ η Bertoti (1988) κάνει τις έρευνές της στο χρονικό διάστημα της 1 ώρας. Η θεραπευτική ιππασία παρόλαυτα δεν θα πρέπει να ξεπερνά τη 1 ώρα. Συνήθως τα θεραπευτικά προγράμματα διαρκούν 30 λεπτά λόγω κούρασης και του ασθενή και του αλόγου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ